

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना
परदेशी उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजना सन
२०२२-२३ साठी विद्यार्थ्यांची निवड करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : शिवृत्ती २०२२/प्र.क्र.१५/शिक्षण-२,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: १३ ऑक्टोबर, २०२२

संदर्भ:-

- १) शासन निर्णय, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.क्र.शिवृत्ती-२०१८/प्र.क्र.११८/शिक्षण,
दिनांक ११/१०/२०१८
- २) शासन परीपत्रक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, क्र.शिवृत्ती-२०१८/प्र.क्र.११८/शिक्षण,
दिनांक १२/११/२०१८
- ३) शासन निर्णय, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.क्र.शिवृत्ती-२०१८/प्र.क्र.३५/शिक्षण २,
दिनांक ११/१०/२०१८.
- ४) संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांचे क्रमांक विजाभज/शिक्षण/परदेश
शिष्यवृत्ती / २०२२-२३/ १६४३, दिनांक २७.०८.२०२२.
- ५) शासन निर्णय, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.क्र.शिवृत्ती-२०२१/प्र.क्र.३५/शिक्षण-२,
दिनांक ११/१०/२०२२.
- ६) शासन पत्र, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग.क्र.शिवृत्ती-२०२१/प्र.क्र.१५/शिक्षण-२,
दिनांक १२/१०/२०२२.

प्रस्तावना:-

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील १० विद्यार्थ्यांना परदेशातील नामांकित शिक्षण संस्थेत उच्च शिक्षणाची संधी मिळावी याकरीता सन २०१८-१९ पासून परदेशी शिष्यवृत्ती योजना संदर्भ क्र.१ येथे नमूद दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आलेली आहे.

२. महाराष्ट्रातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील पदव्युत्तर पदवी आणि पीएचडी अभ्यासक्रमासाठी QS आणि THE यांच्या सरासरी २०० च्या आतील वर्ल्ड रॅन्किंग असलेल्या परदेशातील शैक्षणिक संस्थेत प्रवेश घेणाऱ्या पात्र विद्यार्थ्यांची योजनेंतर्गत निवड करण्यात येवून, त्यांना परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येते. त्यानुसार सन २०२२-२३ या वर्षाकरिता परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत संचालक, इतर मागास बहुजन संचालनालय, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या छाणणी समितीने उपरोक्त संदर्भ क्र. ४ अन्वये प्रस्ताव सादर केलेला आहे. सदर योजनेअंतर्गत संदर्भ क्र.५ येथे नमूद दि. ११/१०/२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये विद्यार्थी संख्येत १० वरून ५० इतकी शाखा निहाय वाढ करण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र. ६ अन्वये अप्पर मुख्य सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या निवड समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त निर्गमित करण्यात आले आहे. सदर निवड समितीच्या मान्यतेनुसार ५० पात्र विद्यार्थ्यांची निवड करून त्यांना परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत संदर्भ क्र. ३ येथे नमूद दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१८ च्या शासन निर्णयान्वये अपर मुख्य सचिव (इतर मागास बहुजन कल्याण) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या राज्य स्तरीय निवड समितीने महाराष्ट्रातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील पदव्युत्तर पदवी आणि पीएचडी अभ्यासक्रमासाठी QS आणि THE यांच्या सरासरी २०० च्या आतील वर्ल्ड रॅन्कींग असलेल्या परदेशातील शैक्षणिक संस्थेत प्रवेशीत असलेल्या एकूण ५० विद्यार्थ्यांना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी मेरीट मध्ये असलेले / उच्च गुणांकानुसार शाखा / अभ्यासक्रमाप्रमाणे निश्चित केलेली विद्यार्थीसंख्या विचारात घेऊन निवड करण्यास तसेच, जात वैधता प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्र / प्रमाणपत्रांच्या पूर्तता करण्याच्या अटीच्या अधिन राहून सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या तपशीलातील शिष्यवृत्तीसाठी निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येत आहे.

२. परदेशी शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्याला अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यासाठी संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. परदेशी शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांकडून संदर्भाधीन दि.११.१०.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेली हमीपत्रे घेऊन तसेच विद्यार्थ्यांच्या मूळ कागदपत्रांची

तपासणी करूनच संबंधित विद्यार्थ्यास अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती वितरीत करण्याची कार्यवाही संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग यांनी करावी.

३. ज्या विद्यार्थ्यास शासनामार्फत परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर केली आहे, त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे शिक्षण संपल्यानंतर देशाची सेवा करणे व त्यांच्या ज्ञानाचा फायदा देशाला करून देणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने संबंधित विद्यार्थ्यांकडून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यापूर्वी हमीपत्र (BOND) लिहून घेणे बंधनकारक राहिल.

४. परदेशी शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या विद्यार्थ्याने परदेशातील पदव्युत्तर पदवी किंवा पीएचडी अभ्यासक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी कोणत्याही परिस्थितीत विद्यार्थ्यास मुदतवाढ वा वाढीव खर्च दिला जाणार नाही. अपवादात्मक परिस्थितीत परदेशातील विद्यापीठात प्रवेश घेण्यास विलंब झाला असल्यास शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार प्रकरण हाताळावे.

५. परदेशी शिष्यवृत्तीसाठी निवड करण्यात आलेल्या संबंधित विद्यार्थ्यास उच्च शिक्षण घेण्यासाठी ज्या शैक्षणिक संस्था, विद्यापीठात अथवा अभ्यासक्रमास मान्यता दिलेली आहे, ते ठिकाण वा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्याने परस्पर बदलल्यास संबंधित विद्यार्थ्यांकडून शिष्यवृत्तीची रक्कम संपूर्णतः वसूल करण्यात येईल.

६. शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या एकूण खर्चाच्या रकमेपैकी ज्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर झाली आहे, त्याला त्या वर्षाचे शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च यांची रक्कम संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग यांनी संबंधित विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती प्राप्त करून घेऊन, शिक्षण फी संबंधित विद्यापीठास आणि निर्वाह भत्ता व अनुषंगिक खर्चाची रक्कम संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यात अदा करावी.

७. याबाबत होणारा खर्च हा "मागणी क्रमांक झेडजी-०३, प्रधानशीर्ष २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण, ०३, मागासवर्गीयांचे कल्याण, २७७- शिक्षण, ०२ शिष्यवृत्ती विद्यावेतन, (०२)(१८) "विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील गुणवंत मुलामुलींना परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती" (२२२५ एफ २१८), " या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालून त्या अंतर्गत चालू आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. त्याकरीता उप सचिव (अर्थसंकल्प), इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी तसेच संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग यांनी परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करताना संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक शिवृत्ती-२०१८ /प्र.क्र.११८ /शिक्षण, दिनांक ११ऑक्टोबर, २०१८व शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक शिवृत्ती-२०१८ /प्र.क्र.११८ /शिक्षण, दिनांक १२ नोव्हेंबर, २०१८मधील अटी व शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२२१०१३१५०२१३०९३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नरेंद्र आहेर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राज्यभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.मंत्री/ मा.राज्यमंत्री इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
५. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. अमुस/प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
८. आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. सर्व सह सचिव/ उप सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. उप सचिव/कक्ष अधिकारी, अर्थसंकल्प, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१३. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
१५. सर्व अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग
१७. सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद
१८. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा/लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई.
१९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२१. सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण विभाग
२२. निवड नस्ती (शिक्षण-१).

शासन निर्णय क्र. इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग क्र. शिवृत्ती-२०२२/प्र.क्र. १५/ शिक्षण, दि. १३ ऑक्टोबर, २०२२ चे सहपत्र.						
प्रपत्र - अ						
सन २०२२-२३ करिता विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना परदेशी शिष्यवृत्ती - निवड यादी						
अ. क्र.	विद्यार्थी	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नांव	विद्यापीठाच्या देशाचे नांव	अभ्यासक्रम	परदेशातील विद्यापीठातील अभ्यासक्रमाचे नांव	अभ्यासक्रम कालावधी
१	वैष्णवी सुनिल बागडे	University of warwick Degree of Post graduate Taught social inequalities & research methods	United Kingdom Conventry	कला	MSC in social ingualities & research	1 वर्ष
२	आशिर्वाद गंगाधर वाकडे	The University of Chicago, Master of Public Policy	United States		Master Of Public Policy (MPP)	2 वर्ष
३	ऋषीकेश संजय राऊत	University College London, UCL Post graduate in MA Human rights	London		MA. Human Rights	1 वर्ष
४	निशांत अनिल फळे	University of Bristol PG/ MA in immersive arts (Virtual & Augmented Reality)	Bristol, UK		PG/ MA in immersive arts (Virtual & Augmented Reality)	1 वर्ष
५	अबोली संजय पोतदार	The University Sydney Australia	Australia	वाणिज्य	Master of Commerce extension	2 वर्ष
६	मितांशु अजित इंगोले	University of Liverpool United Kingdom	United of Kingdom		Msc Sports & Management	1 वर्ष
७	अफ्रोज मुसा मुल्ला	University of Glasgow, UK PG in Law	London	विधी	PG LLM in Law	1 वर्ष
८	वैभव मदनराव सिरसाट	Queen Mary, University of London PG in LLM FT Law	London		LLM FT Law PG	1 वर्ष
९	संग्राम नाथा शेवाळे	Queen Mary, University of London PG in LLM International Business Law	London		LLM	1 वर्ष
१०	विक्रान्त योगेंद्र दोरकर	University of Liverpool United Kingdom	United of Kingdom		Master of Low	1 वर्ष
११	करण रविंद्र थारेवार	Queen Mary, University of London MSC DL FT in Clinical Drug Development	London	औषध फार्मसी	MSC DL FT in Clinical Drug Development	1 वर्ष
१२	मनाली जयंत रासकर	Columbia University	America	विज्ञान	Master of Public Health PG	1 वर्ष
१३	मृण्मयी भारत मोरे	New York University	America		MSC Biology, PG	2 वर्ष
१४	स्नेहल चंद्रकांत खापेकर, एसबीसी	University of Nottingham United Kingdom	United Kingdom		MSC Data Science, PG	1 वर्ष
१५	सुस्मीती सुनिल खडसे	Friedrich Alexander University at Erlangen Nurnberg/ Master of Science	Germany		Master of Science Data Science, (PG)	2 वर्ष

१६	सायली प्रकाश हिंगणे,	Master Study in Cardiovascular Science University of Gottingen Germany	Germany		MSC, Master of Science, (PG)	2 वर्ष
१७	नमीता मधुकर ददगाळ,	Queen Mary, University of London MSC FT Minimally Invasive Dentistry	London		MSC FT Minimally Invasive Dentistry	1 वर्ष
१८	अंजली कुशाबराब लेदाडे	University of technology Sydney Master of data Science & information	Sydney, Australia	व्यवस्थापन	Master of data Science & information	2 वर्ष
१९	अथर्व शशिकांत ठोंबरे	Australian National University Master of International Management	Australia		Master of International Management	2 वर्ष
२०	सानिया पुरोषत्तम काळे	University of Glasgow, UK PG MSC Mechanical Engg. & Mgmt	United Kingdom		PG MSC Mechanical Engg. & Mgmt.	1 वर्ष
२१	सायली हरिहर खंदाडे	Leeds University Business school UK PG Master	United Kingdom		PG Master	1 वर्ष
२२	लोकेश राजेंद्र वानखडे	University of Bermingham UK MSC Advance Engg & Mgmt	United Kingdom		MSC Advance Engg & Mgmt	1 वर्ष
२३	प्रांजेश वसंतराव राठोड	University of Bristol UK PG/ MSC Business Analytics	United Kingdom		PG/ MSC Business Analytics	1 वर्ष
२४	सुयश संजय महाजन	US University of Sussex UK	United Kingdom		Master Of Science, Project Management	1 वर्ष
२५	हितेश नरेंद्र हिरनवार	UTS the University of Technology Sydney	Sydney, Australia		Master of Marketiing	2 वर्ष
२६	धनश्री आंबाजी गुरुव	University of Manchester UK Masters in International Business & Mgmt	United Kingdom		Masters in International Business & Mgmt	1 वर्ष
२७	प्रशांत विठ्ठल पाटील	University of Leicester UK	United Kingdom		MSC Management	1 वर्ष
२८	स्वराली विलास घोडखांदे	University of California The Civil Engg. PHD programme USA	America	PHD	The Civil Engg. PHD programme	4 वर्ष
२९	प्रियांका राजेंद्र माळी	The Pennsylvania state University USA	America		Agricultural and Biological Engineering Ph.D.	3 वर्ष
३०	शुभम विजय जयस्वाल	University of Birmingham PHD in Civil Engg.	England		PHD in Civil Engg.	4 वर्ष
३१	शुभम विठ्ठल दहिफले	University of California, Berkeley	Berkeley, USA	अभियांत्रिकी	Chemical & Bimolecular	1 वर्ष
३२	कुणाल सलिल कोटकर	Johns Hopkins University	USA		Master of Science in Engineering	2 वर्ष
३३	आदित्य अशोक खलाणे	University of California, Berkeley & united state	USA		Master of Civil Engineering	1 वर्ष
३४	तेजस्विनी धोंडीराम पाटील	USA University of Southern California,	USA		Master of Science	2 वर्ष

३५	साहिल मिलिंद मोराणकर	USA University of Southern California,	USA		PG, Master of Computer Science	2 वर्ष
३६	मानस सुजित बेडसे	University of Warwick	United Kingdom		Master of Civil Engineering	1 वर्ष
३७	संकेत अनिल थाटे	Arizona state University United State	USA		Master of Science in Construction Management and Technology	2 वर्ष
३८	भक्ती हेमंत गुजर	KU Leuven	Belgium		Master of Science in Sustainable Food System Engineering	2 वर्ष
३९	ऋषिकेश सुनिल सानप	University of Glasgow	United Kingdom		Master of Science Robotics & Artificial intelligence	1 वर्ष
४०	केतकी किशोर किनकर	USC University of Southern California,	USA		Master of Science in Applied Data Science	2 वर्ष
४१	अभिलाश उज्वलकुमार दंधारे	University of Erlangen Nuremberg (Germany)	Germany		Mech- Electro Mobility	2 वर्ष
४२	साक्षी सुनिल नेसे	Manchester Metropolitan	United Kingdom		MA Architecture & Urbanism	1 वर्ष
४३	अनुष्का वैभव रोडी	University of Wisconsin	UAE (United Arab Emirates)		Master of Computer Science	2 वर्ष
४४	शतांशु सुधीर चौधरी	Duke university	USA		Master of Engineering Management	2 वर्ष
४५	अक्षय गोविंदराव क्षिरसागर	Arizona State University	USA		Master of Science in Industrial Engineering	2 वर्ष
४६	वैष्णवी संदीप झारेकर	Floridas STEM University	Australia		MS Civil Engineering	2 वर्ष
४७	रोहन विद्याधर मळेकर	Monash University	Australia		Master of Data Science	2 वर्ष
४८	मयुर केशव भुरे	Michigan Technological University	USA		Master of Science in Mechanical Engineering	2 वर्ष
४९	शादुर्ल प्रसाद पाटील	Georgia Institute of Technology	USA		PG in Architecture	2 वर्ष
५०	पार्थ नागेश भावसार	Northeastern University	USA		Master of Engineering in Management	2 वर्ष

(नरेंद्र आहेर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन